

С. І. Назаров,
методист НМЦ технологій
ІППО КУ імені Бориса Грінченка

**Орієнтовне календарно-тематичне
планування занять
з трудового навчання
5 клас**

Блок 1. Технологія виготовлення виробів із фанери та ДВП

Орієнтовне календарно-тематичне планування «Блоку 1. Технологія виготовлення виробів із фанери та ДВП. 5 клас» складено відповідно до програми «Трудове навчання. 5—9 класи» за новими Державними стандартами базової і повної середньої освіти.

Програма набуває чинності у 5 класі з 2013—2014 н. р.

Схема розподілу навчального матеріалу

5 клас	
Обов'язкова для вивчення складова частина <i>Обирається один блок (26 год)</i>	
Блок 1. Технологія виготовлення виробів із фанери та ДВП (26 год)	Блок 2. Технологія виготовлення виробів із аплікацією (26 год)
Варіативна складова частина <i>Два модулі (2x20=40 год)</i>	
<i>Варіативний модуль 1 (20 год)</i>	
<i>Варіативний модуль 2 (20 год)</i>	
Резерв часу (4 год)	

На вивчення в 5 класі обов'язкової для вивчення складової частини програми Блоку 1. «Технологія виготовлення виробів із фанери та ДВП» навчальною програмою визначено 26 год. Для зручності планування уроків у пропонуваному календарно-тематичному плані використано 28 год (26+2) — додатково 2 год із резерву навчального часу, тому відповідно біля назви розділу (теми) у графі «Кількість годин» є запис, який має такий вигляд: 2 (1+1); 4 (3+1).

Блок 1. Технологія виготовлення виробів із фанери та ДВП

Тематичний план

№ з.п.	Назва розділів і тем	К-ть год
Обов'язкова для вивчення складова частина		26
1	Вступ	1
2	Розділ 1. Основи матеріалознавства	3
	<i>Тема 1.1.</i> Види конструкційних матеріалів. Фанера, ДВП	1
	<i>Тема 1.2.</i> Властивості фанери та ДВП	2
3	Розділ 2. Технологія виготовлення виробів із фанери та ДВП	14
	<i>Тема 2.1.</i> Процес розмічання заготовок	1
	<i>Тема 2.2.</i> Процес пиляння фанери та ДВП	7
	<i>Тема 2.3.</i> Прийоми свердління фанери та ДВП	1
	<i>Тема 2.4.</i> Процес підготовки деталей виробу до оздоблення	2
	<i>Тема 2.5.</i> Способи з'єднання деталей із фанери та ДВП	1
	<i>Тема 2.6.</i> Оздоблення виробів із фанери та ДВП. Ознайомлення з професіями деревообробної промисловості	2
4	Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування	4
	<i>Тема 3.1.</i> Знаряддя праці, які використовують у побуті	1
	<i>Тема 3.2.</i> Поняття про деталь. Способи отримання деталей	1
	<i>Тема 3.3.</i> Основи проектної діяльності	2
5	Розділ 4. Технологія побутової діяльності	4
	<i>Тема 4.1.</i> Безпечне користування побутовими електроприладами	1
	<i>Тема 4.2.</i> Культура споживання їжі. Етикет за столом	2
	<i>Тема 4.3.</i> Елементи грамоти споживача	1
Варіативна складова частина		40
6	Варіативний модуль	20

7	<i>Варіативний модуль</i>	20
8	Резерв часу	4
	Усього:	70

**Орієнтовний календарно-тематичний план і програма
обов'язкової для вивчення складової частини
програми трудового навчання
5 клас**

№ з.п.	Тема уроку та її зміст	К-ть год	Клас	Дата	Прим.
1	Вступ. Практична робота. Ознайомлення із облаштуванням навчальної майстерні	2 (1+1)			
	Узагальнення знань, отриманих учнями в початковій школі. Завдання предмета «Трудове навчання». Ознайомлення із змістом програми трудового навчання для 5 класу. Технологічна діяльність у сучасному суспільстві. Основні види технологічної діяльності в побуті: ремонт меблів, квартири, приготування їжі, прання, виготовлення одягу, в'язання, вишивання тощо. Правила внутрішнього розпорядку в шкільній майстерні. Правила безпечної праці. Практична робота. Ознайомлення із облаштуванням навчальної майстерні 1. Ознайомлення із правилами внутрішнього розпорядку в навчальній майстерні. 2. Ознайомлення із облаштуванням навчальної майстерні				
	Розділ 1. Основи матеріалознавства	4 (3+1)			
2	Види конструкційних матеріалів. Фанера, ДВП Практична робота. Ознайомлення з конструкційними матеріалами	2			

	<p>Види конструкційних матеріалів (метал, пластмаси, деревина, тканина, скло тощо). Деревина, породи деревини. Розміщення волокон у деревині. Поняття про виготовлення шпону, фанери, деревоволокнистих плит. Види фанери та ДВП, застосування їх для виготовлення виробів.</p> <p>Організація робочого місця. Правила безпечної праці. Санітарно-гігієнічні вимоги.</p> <p>Практична робота. Ознайомлення з конструкційними матеріалами</p> <p>1. Ознайомлення з різними видами конструкційних матеріалів.</p> <p>2. Розпізнавання деревинних конструкційних матеріалів (фанера, ДВП)</p>				
3	<p>Властивості фанери та ДВП</p> <p>Практична робота. Вивчення будови та властивостей фанери та ДВП</p>	2			
	<p>Властивості конструкційних матеріалів (міцність, твердість, пружність). Застосування конструкційних матеріалів залежно від їх властивостей. Будова фанери та ДВП. Властивості фанери та ДВП.</p> <p>Вибір виробу та матеріалів для його виготовлення.</p> <p>Організація робочого місця. Правила безпечної праці. Санітарно-гігієнічні вимоги.</p> <p>Практична робота. Вивчення будови та властивостей фанери та ДВП</p> <p>1. Ознайомлення з будовою і видами фанери та ДВП (визначення напрямку та кількості шарів фанери).</p> <p>2. Порівняння властивостей фанери і ДВП (міцність, твердість, пружність).</p> <p>3. Вибір матеріалів для виготовлення виробу</p>				
	<p>Розділ 2. Технологія виготовлення виробів із фанери та ДВП</p>	14			
4	<p>Процес розмічання деталей на заготовці.</p> <p>Практична робота. Розмічання заготовок.</p>	2			

	<p>Налаштування лобзика для роботи</p> <p>Графічні зображення в технологічній діяльності людини (ескіз, креслення).</p> <p>Призначення та будова вимірювальних і розмічальних інструментів (лінійка, рулетка, столярний кутник, циркуль, олівець). Прийоми вимірювання лінійкою, кутником.</p> <p>Шаблони, їх призначення. Використання ескізу для виготовлення шаблону. Прийоми користування шаблонами, економного розмічання. Розмічання деталей запланованого виробу за шаблонами.</p> <p>Відомості про обробку деревинних матеріалів різанням. Інструменти для ручної обробки різанням фанери та ДВП. Лобзик. Будова лобзика. Підготовка лобзика до роботи.</p> <p>Організація робочого місця. Правила безпечної праці. Санітарно-гігієнічні вимоги.</p> <p>Практична робота. Розмічання заготовок.</p> <p>Налаштування лобзика для роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розмічання заготовок за допомогою лінійки, кутника, циркуля. 2. Розмічання деталей виробу за шаблонами, (виготовленими вчителем). 3. Ознайомлення з будовою лобзика. 4. Налаштування лобзика до роботи 				
5	<p>Процес пиляння фанери та ДВП</p> <p>Практична робота. Випилювання деталей виробу</p>	2			
	<p>Пристосування для випилювання лобзиком (столик для випилювання). Прийоми випилювання.</p> <p>Організація робочого місця. Правила безпечної праці. Санітарно-гігієнічні вимоги.</p> <p>Практична робота. Випилювання деталей виробу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закріплення столика для випилювання. 2. Перевірка налаштування лобзика. 3. Вправи з пиляння лобзиком. 				

	4. Випилювання деталей виробу				
6	Практична робота. Випилювання деталей виробу	2			
	Організація робочого місця. Правила безпечної праці. Санітарно-гігієнічні вимоги. Практична робота. Випилювання деталей виробу 1. Закріплення столика для випилювання. 2. Перевірка налаштування лобзика. 3. Випилювання деталей виробу				
7	Прийоми свердління фанери та ДВП Практична робота. Свердління фанери та ДВП	2			
	Інструменти для свердління отворів. Свердло. Коловорот, дріль, їх будова та призначення. Закріплення свердла в свердильному патроні. Розмічання центрів під свердління отворів. Прийоми свердління отворів. Фіксація деталі під час свердління. Організація робочого місця. Правила безпечної праці. Санітарно-гігієнічні вимоги. Практична робота. Свердління фанери та ДВП 1. Ознайомлення з видами та будовою свердел. 2. Ознайомлення з будовою ручного дреля та коловорота. 3. Вправи з свердління отворів. 4. Свердління отворів у деталях виробу				
8	Процес підготовки деталей виробу до оздоблення Практична робота. Обпилювання та шліфування деталей	2			
	Обпилювання крайок деталей напилками. Види напилків. Фіксуючі пристрої (струбцини, затискачі). Прийоми роботи напилками. Шліфування. Види шліфувальних шкурок. Добір шліфувальної шкурки під конкретний вид обробки. Пристосування для шліфування. Прийоми шліфування деталей виробу. Організація робочого місця. Правила безпечної праці. Санітарно-гігієнічні вимоги.				

	<p>Практична робота. Обпилювання та шліфування деталей</p> <p>1. Ознайомлення з видами напилків. 2. Обпилювання деталей виробу напилками. 3. Ознайомлення з видами шліфувальних шкур. 4. Шліфування деталей виробу</p>				
9	<p>Способи з'єднання деталей із фанери та ДВП</p> <p>Практична робота. З'єднання деталей виробу</p>	2			
	<p>З'єднання деталей виробу цвяхами. Вибір цвяхів за діаметром та довжиною. Інструменти для з'єднання деталей цвяхами. Прийоми роботи при з'єднанні деталей цвяхами.</p> <p>З'єднання деталей виробу за допомогою клею. Вибір клею для склеювання деревинних матеріалів. Прийоми склеювання деталей виробу. Пристрої для притискання та фіксації деталей, які з'єднуються за допомогою клею (струбцини тощо).</p> <p>Організація робочого місця. Правила безпечної праці. Санітарно-гігієнічні вимоги.</p> <p>Практична робота. З'єднання деталей</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вправи із забивання цвяхів. 2. З'єднання деталей виробу цвяхами . 3. З'єднання деталей виробу клеєм (за потреби) 				
10	<p>Оздоблення виробів із фанери та ДВП. Практична робота. Оздоблення виробів із фанери та ДВП</p>	2			
	<p>Призначення оздоблення. Види оздоблення виробів: прозоре (лакування), непрозоре (фарбування), художнє (випалювання та розпис).</p> <p>Прилад для випалювання. Прийоми випалювання на поверхні виробу. Розпис. Прийоми розпису поверхонь виробу. Прийоми нанесення лакофарбового покриття.</p> <p>Професії деревообробної промисловості.</p> <p>Ознайомлення з професіями деревообробної промисловості: столяр, тесляр та ін.</p> <p>Організація робочого місця. Правила безпечної праці.</p>				

	Санітарно-гігієнічні вимоги. Практична робота. Оздоблення виробів із фанери та ДВП 1. Оздоблення виробу випалюванням. 2. Фарбування та лакування виробів				
	Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування	4			
11	Знаряддя праці, які використовують у побуті. Поняття про деталь. Способи отримання деталей Практична робота. Ознайомлення із знаряддями праці які використовуються у побуті	2			
	Виникнення знарядь праці. Знаряддя праці як елемент трудового процесу. Узагальнені відомості про найпростіші знаряддя праці (викрутка, молоток, плоскогубці, кліщі, гайковий ключ, ножівка, голка, ножиці тощо). Деталь як одиниця виробу. Типові і спеціальні деталі. Загальні відомості про способи отримання деталей (різанням, штампуванням, литтям). Організація робочого місця. Правила безпечної праці. Санітарно-гігієнічні вимоги. Практична робота. Ознайомлення із знаряддями праці які використовуються у побуті 1. Вибір знарядь праці залежно від виду робіт 2. Ознайомлення з деталями виготовленими різним способом (різанням, штампуванням, литтям). 3. Розпізнавання типових і спеціальних деталей				
12	Основи проектної діяльності Практична робота. Виконання графічного зображення виробу з використанням біоформ	2			
	Проектування як вид діяльності. Міні-маркетингові дослідження (анкетування). Використання біоформ у створенні виробів. Графічне зображення в проектуванні: малюнок виробу. Вибір виробу для проектування та виготовлення (<i>за варіативним модулем</i>). Практична робота. Виконання графічного				

	зображення виробу з використанням біоформ 1. Вправи з виконання графічного зображення виробу з використанням біоформ 2. Вибір виробу для проектування (за варіативним модулем)				
	Розділ 4. Технологія побутової діяльності	4			
13	Безпечне користування побутовими електроприладами. Елементи грамоти споживача Практична робота. Визначення термінів придатності харчових продуктів	2			
	Побутові електроприлади. Загальні правила користування електропобутовими приладами. Пошкодження електропобутових приладів. Небезпека користування пошкодженими побутовими електроприладами. Торговельні мережі. Інформація про товари, які реалізуються в торговельній мережі. Терміни придатності харчових продуктів (молочних, м'ясних, рибних тощо). Організація робочого місця. Правила безпечної праці. Санітарно-гігієнічні вимоги. Практична робота. Визначення термінів придатності харчових продуктів <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення пошкодження електропобутових приладів 2. Ознайомлення із інформацією на упаковках продуктів харчування 3. Визначення термінів придатності харчових продуктів 				
14	Культура споживання їжі. Етикет за столом Практична робота. Складання паперових серветок для сервірування стола	2			
	Із історії культури споживання їжі. Столова білизна. Серветки для сервірування стола. Види посуду, його призначення. Столові прибори. Їх види та призначення.				

	<p>Поняття етикету під час споживання їжі. Правила сидіння за столом. Використання ножа, виделки.</p> <p>Споживання їжі та напоїв. Прийоми споживання страв, чаю та кави.</p> <p>Традиції споживання їжі різних народів.</p> <p>Організація робочого місця. Правила безпечної праці.</p> <p>Санітарно-гігієнічні вимоги.</p> <p>Практична робота. Складання паперових серветок для сервірування стола</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розпізнавання столового посуду та приборів. 2. Вправи з складання паперових серветок 3. Вправи з використання виделки і ножа та прийомів споживання різних видів їжі, напоїв 				
Усього:		28			

Орієнтовний перелік об'єктів праці: статичні та динамічні іграшки з фанери та ДВП (фігурки звірів, іграшкові меблі, головоломки, сувеніри тощо).